

తొలి చూలు

శ్రీ పతి

“వచ్చా... ఆ త్రయ్య... ఏమంటోంది కోడలు? మరదిగారు సక్రిటు వెళ్లారా... పూజోనే ఉన్నారా?”

“వాడి కేమే... ఈ కట్టె కడలాడుకూ ఉన్నంతకాలం వాడికి ఇంటిగోడనే పట్టారు. వాడేమో, వాడి ఉద్యోగమేమో! కాస్త ఇంటిసంగతి చెప్పకుండా మున్నా మీరం ఇంటిపట్టున ఉండకు. ఏం చెప్పినా ‘ఆఫీసుజవాన వస్తాడు’ అని రులపండుకుపోతాడు.”

“అవు సత్రా! నూవారు అంటే. ఏమన్నా అంటే ‘నవ్వు పోయి సంపాదించుకురా. కేసు ఇంట్లో మహారాజులాగా కూర్చుంటాను. ఆఫీసుకు పోతే ఆగొడవ, ఇంటికి వస్తే ఈ గొడవ! సంపాదించుకువచ్చి పోస్తుంటే సంసారం నడుపుకునే వెళ్లవలన్నా తెలు అని నానాశాపవారాలూ పెడారు”

“ఎంత ఉద్యోగాలు చేశాముటకు కొంపా గోదూ అక్కరతుమే? సీతమ్మకోడుకు చూపరామా! వాడు తా సిద్దారుట. గవవ కదిలినట్టే ఉండకు. నున్నం సప్తయి అవురయి. కీలంకూడా ఎక్కువేట.....”

“ఆ మాట అన్నావనే మొన్న నీకోడుకు తింటూ తింటూ ఉన్న బిస్తరి వదిలి, కన్నుమని ‘అయితే వాణ్ణే కట్టెకోలేకపోయావు?’ అని అడవమై తిట్లూ తిట్టి, రెండుకోలదాకా కొంపచాయలకన్నా తూలేడు. ఉద్యోగం వెద్దదేలే ఎక్కువ కీలం, తక్కువ పని ఉంటుందట.”

“అవునే, మన కేం తెలుకు? పాతకాలంవళ్లం. ఇప్పుడంటే కొడుకుల్లాబాటు కోడల్లా ఉద్యోగాలు వెలగబెడుతున్నారు. అడవుండలకు ఉద్యోగా లేవంటే అంటే, అటు ఆవిదా, ఇటు ఈయనా కూడా ధంయమని లేస్తారు. ఇప్పుడు నీ వోడేకోడలు సంగతి చూడరామా...”

“ఏమోలే, మన కాలం ఎట్లాగో వెళ్లిపోతుంది. వాళ్ళోడలు కాపరాని కొచ్చేసరికి కొడుకు ఎక్కడో ఉద్యోగం చేసుకుంటూ ఉంటాడు. వాళ్లతిప్పలు వాళ్లు పడతారు. పొద్దుకుతోంది. పోతా... ఆఫీసుకు కాస్త ఆలస్యమైతే అన్నంకూడా తినకుండా పోతారు.....”

“పోదువుగానే, రా. చింబిళ్లు మడిగిళ్లు నేనూ తెచ్చుకోవాలిగా! చెరువుకు నేనూ రస్తా. ఎరిమిళ్లున్నాను. అది ఇప్పుటికి మొహమున్నా కడకుండి కాదు. కాఫీ ఇప్పటికి నాలుగుపాగు నెచ్చుబెట్టి లేపిలే...”

“వొంట్లో ఏమీ కులాసా లేదు కాదాటి. దాక్కు గూరికిన్నా మాపించకపోయామా? పిల్ల మరీ పాలిపోతున్నట్టుంది!.....”

కుకీలా... ఎట్లా ఉంటోంది? లేచి వెంబరాళీ కాస్త కాఫీ తాగితే కొంచెం కులాసాగా ఉంటుంది. లే... పాపం ఆ త్రయ్యారు మడిగట్టుకోవడానికి నీకోసమే కనిపెట్టుకుంది.”

“వాకేమీ బాగుండటంలేదు అక్కయ్యో. వొళ్లం తా నొప్పలు. ఏమీ తినా లనిపించకు, తాగా లనిపించకు. నీరసంగా ఉంటుంది. లేచే ప్రసికకూడా ఉండకు. పాపం! ఆ త్రయ్యారు ఇటు నా పనితో, అటు ఇంటిపనితో నలమర మైపోతున్నారు.”

“వొట్టప్పటి ఇటు చెంబు తీసి అటు వెట్టలేనిదానవు. ఇక ఇప్పుడు నువ్వేం చేస్తావు? ఇంకెకూ అప్పట్లం ఉంకొమ్మూ. కూర్చోపెట్టి కాచిపోసే కోడలే కక్షే మన సంసారం ఇట్లా ఎందుకుంటుంది?... మా ఆ త్రయ్యారు ఉన్నన్నా స్కూ ఎంత చేసినా ఇంకా ఏదో ఉంధనే చెప్పేది. అప్పుడింత తివేవళ్లం. ఇంది చేసేవళ్లం. కాటికి కాళ్లు చావుకున్న ముండ్లవి నే నే మేడుస్తాను! ఏదో ఆ కాస్తా బయటపెట్టే ఆనూట వెచ్చిన పేతుకుపోదామని.....”

“ఆ త్రయ్యారు, మీరు వెళ్లండి. నే చూస్తూ లేండి. కుకీలా... ఇదిగో పళ్లపొడి. పాపం! మొహం కడకున్న సేంమకు వేసిగ్గు కూడా పెట్టింది: చూకానా ఆ త్రయ్య అశేతీ?.....”

“అదంతా నామీదనా యేటటి? ఆ పుట్టుకొచ్చే మనమే మీలే. వెళ్లికిముందుసంచే మొదలు పెట్టింది... చదువుకున్న పిల్లెంకు కురా... సరిగా కాపరమైనా చేయలేదు. ఉన్న ఆ కాస్త పామ్మా ఆర్పడానికి, తీర్పడానికి తీరిపోతుంది. ఈకాలపు పిల్లలికి కనడమూ చేరకాదు; పెంచడమూ చేరకాదు. అయినా వాళ్లది ఉద్యోగపు ఫాయా. వాళ్లతో మనం తూగకేం. అని కొడుక్కి చూరిపోసింది.

Divakarla

ఇంతలో నూ అమ్మ కావాలంది... ఈ సంబంధం అయింది. లేక పోతే నేనూ సుఖంగా ఈ ఆకర్షణ లేకుండా ఉండేదాన్ని....."

"సరే లే... ఆడబట్టె ఎత్తింకిరవాలి ఆడబట్టె బరకాలి. ఇవాలి ఇక్కడ కాకపోతే కప్పు ఇంకోచోట. తప్పే దేమీ లేదు. అయిపోయినదాన్ని గురించి ఆనకొని ఏం పార్థకం? కానీ; ఆ కాఫీ కాస్తా చల్లారబోతుంది..."

"నేను ఉందిలే..... కాస్త ఆ చెంబు ఇలా వెడతావా అక్కయ్యా? ఏదో మువ్వయినా ఉన్నావుగనక ఈ పూర్ణో ఉంప గలుగుతున్నా. పంకరిద్దామన్నా ఎవ్వరూ కనపడరు... బావగారు చోలో ఉన్నారా? రాముడి కేదో సంబంధం వచ్చిందటగా! పిల్ల చెప్పేసినట్లుంటే?"

"ఏమనమ్య... నాడు చూచుకొని, వాడికి ఇష్టమేలే చేసు కుంటూట. వాలుగు ఆడురంసుక్కలు వచ్చేసరికి చిన్నప్పట్టుంచీ సెంచిన అమ్మో, నాన్నా అక్కర తీరబోతుంది... ముం దొచ్చిన చెవులకంటే నవకొచ్చిన కొమ్మలు...!"

"ఏమే రాజ్యం... అయిందా ఆవిడన? కిరు మరే పార్టీకి పోతోంది. నాకు ఎట్లాగూ ఉంపనేసింది. నీకూ ఎండు కీ చాకిరి? అడుగో, వాళ్లయిన రానేవస్తున్నాడు. దాని సంగతి వాడు చూచి కోపాల్పించే. రా, మనం పోదాం. మళ్ళీ వాడు అయిందా అయిందా అని అత్రెసరుమైన ఘటియించి గొంతురొద కూర్చుంటాడు. ఇంతకీ వాళ్ల నాన్న అదృష్టం గుడు. నేనే విరగడై పోయి ఉంటే..."

"ఇప్పుడు అదంతా ఎందుకులే అతా! చిలకాగోరింకల్లాగా కొడుకు, కొడూ కాపం చెస్తుంటే మాచే అదృష్టం నీకైవా ఉంది."

* * *

పూర్ణానందం చిన్నప్పట్టుంచీ అతిగారాబంగా పేరిగాడు. వాళ్ల నాన్న ఆరట ఏదీ కావాలంటే అదల్లా తెచ్చిపెట్టేవాడు. కొడుకు చాలా తెలివైనవాడని, మంచి మనుకైనవాడని అందరూ అంటుంటే అతనికి ఎక్కడెక్కడో ఆనందం కలిగేది. తొమ్మిది పిల్లలంతా పంకలు పట్టుకొని రామయ్యవారికి ప్రార్థనయిచ్చింటికూడా వసేచి పోయాఉంటే, పూర్ణానందాన్ని మోసుకుపోయేందుకు ఒక పనికి తెను పెట్టాడు. ఏకాక్షివా అని వాగావేట్టి తనే స్వయంగా బోధికి ఎత్తుకుపోయి పంకుటికి అప్పగింకే పెట్టి వస్తూండేవాడు. ఇంత గారా బంగా పెరుగుతున్నా ఆనందం ఆల్లరిపకు లేమీ చేసేవాడు కాడు. కొంచెం ముందుపట్టుమాత్రం పడుచూఉండేవాడు. తియియన్న పని కాకపోతే కనపడకుండా ఎక్కడికో వెళ్లిపోయేవాడు. వాళ్ల నాన్న ప్రభుమాతేది, విధివిధి కలికి కిట్టి ఇంటికి పట్టుకొచ్చేసరికి. ఇంకా ఎప్పు డన్నా వాళ్లమ్మ కేవలము విసుక్కిని ఒక దెబ్బవేస్తే నేసిందేమీ కాని, సుబ్బారావుమాత్రం కొడుకుని "ఏమిటా ఆ పని" అని నా అని ఎరగడు. ఆంచేత పూర్ణానందానికి చిన్నప్పట్టుంచీ తన వ్యవహారం లను తన ఇష్టప్రకారం చేసుకుపోయే ఆలవాటు ఏర్పడింది. ఆఖరుకు

సుకీలవెళ్లికూడా అట్లాగే అయిందే. ఈ వెళ్లికే సుకీలనన్న అంత ఇష్టపడలేదు. పూర్ణానందం సన్నటివాడే అయినా, తీరు అందం గానే ఉన్నా, బాగా చదువుకున్నా, ఎంచేరనో అయిన తన కూతు ర్నివ్వడానికి చాలా పన్నాయించాడు. తన కూతురుకూడా చెప్పిన మాట వినే పిలగాడు. పెద్దది కాగావే ఏదో పెదనంబంధం వుందిచ్చి పెండ్లిచేద్దా మనుకున్నాడు. "నాకు వెళ్లివద్దు, నిల్చి వదు. నేను చదువుకుంటూ" అని మారాంచేసి వి. ఏ. దాకా వది వింది. పూర్ణానందంకూడా ఇదేరకం. చిల్లివారికి కుడవది వెంకట్రావు అనుమానం; భయంకూడా. అంతా అయి తీరా నాలుగు నెల్ల కాపం చేసి మొగుడితో దెబ్బలాడే ప్రట్టింటి కొన్నే నలుగురూ వచ్చి పోతారని, కాస్త చెప్పినమాట వినేవాణ్ణిగా చూసి వెళ్లిచేద్దా మనుకున్నాడు. కాని అది కుదిరింది కాదు. కాలేజీలో కుదిరిన స్నేహంతో సుకీల పూర్ణానందాకీ చేసుకుంటూ వంది. వాళ్లమ్మ, అందరి ఆమ్మలూగానే, ఆడపిల్లపక్షం చేసింది. జలాజదీ చేసి రిక్తై నైన వెంకట్రావు, పాపం, ఇలాంటి చిత్తుకేటల్లో ఎన్నెంటిలానో తీర్పు ఇచ్చివా, తల్లి, పిల్లా ఏకమై వాదించేసరికి 'సరే' అన్నాడు. వదేళ్లయింది వెళ్లిజరిగి. వెంకట్రావు భయపడినట్లు జరక్కపోయినా, మెల్లెంపొద సుకీల అంతగా సుఖపడడం లేదు. చదువును పిల్ల కావాలని చేసుకున్న పూర్ణానందానికి సుకీల ఆకాళంగం కలిగించక పోయినా, తను అనుకున్నట్లు కాపం సాగించలేదు. పూర్ణానందం చిన్నప్పట్టుంచీ ఒంటరిగా పేరిగాడేమీ, పిల్లలంటే ఆమిత అనేక. తనకు తమ్ముడుగాని, చెల్లెలుగాని లేరని, వాళ్ల అమ్మ వాన్నాకంటేకూడా ఎక్కువగా విచారించేవాడు. అసలు సుకీలను పూర్ణానందాని కివ్వడానికి కూడా ఇదే కారణం. ఆడపిల్లల ఆరట్లు గానీ, బోడికోడళ్ల దెవ్వరుగానీ ఉండనని సుకీలతల్లి ఆకాపడి ఈ సంబంధానికి వొప్పకుంది.

సుకీలకు పిల్లలంటే తేమ్మ, జేర్రులూ పోకినట్లుంటుంది. ఎవరి పిల్లల నాలుయితే కానేవు సద్దగా ఆడించి, ఎరుకొని, ముద్దులాడి అని ఇతి కొనిపెటి ఆనందిస్తుంది. కాని తనే పిల్లల్ని కని వెంచి, పోషించాలంటే భయం. అందుచేతనే పూర్ణానందం, వాళ్లమ్మ ఏకమై తన నీలా నానాభాధలూ పెడుతున్నారని సుకీల కోపం. ఆరట్లకు మించి పూర్ణానందంమీదగాని, అత్రగారిమీదగాని ఏమీ లేదు. వాళ్లమ్మకి తొమ్మిది కామ్మలు. కామ్మకామ్మకి ఎంతో అవధి పడుకో ఉండేది. తన తిరువాలె ప్రతిన నలుగురుపిల్లల సంగతి బాగా చూచిందేమీ పాపం, సుకీలకు ఆ ప్రసవపర్వం ఆరట్ అమిత భయం ఏర్పడింది. పుట్టాడేవాలె వాళ్ల సంగతి ఎట్లా ఉన్నా ముందు తన కేవలమాదం వస్తుందో అని భయం. ఎంత బాగ్రై ద్రవదేవా తప్పింది కాదని చాలా భాధపడుచూ ఉండేది. "సగం దాని దిగుతే దాని రోగానికి కారణం. డాక్టర్లం చేస్తాడు, మంక్రవా నేరీ చేస్తారు?" అని తేవమ్మగారు రోజూ అంటూనే ఉండేది.

పనోనెలకూడా వచ్చింది. వొట్టొప్పలు ఎక్కువైనయ్యే గాని, అసలీ ప్రసవవేదనలూగా ఎవరికీ అనిపించలేదు. తేవమ్మగారు మాత్రం తోలిచూలు అట్లాగే ఉంటుందని, తనకి మనమువారే పుట్టు కొస్తుందని పనోనెల సగవసేపుట్టుంచీ అంటూఉంది.

పూర్ణానందం యింపువెట్లక తిట్టుందికాదు. ఊళ్లో ఉన్న వైద్యుల శ్రమి ఆంధ్రపట్టణము. వెళ్లకస్పత్రిమంచి అవకాశము తెచ్చి చూపించమని అందరూ అన్నారు. "అక్కరేమిటా. నన్ను కడుపులో ఉన్నప్పుడు నాకూ ఇట్లానే ఉండేది" అని వాళ్లమ్మ నానించింది. సుఖీల సుకృతముగం వేసుకొని, అభయగడియలు వచ్చి నట్లు, ఆనానకాంఠం శ్రమిపించివట్టు పూర్ణానందంకేసి జాలిగా చూచి కళ్లనీళ్లు పెట్టుకుంది. పూర్ణానందానికి ప్రపంచం ఒక్కసారి గిరున తిరిగినట్లుంది. సుఖీల అంటే అరసికీ పంచప్రాణాలూ. చెప్పిన మాట తినకుండా, ఇలా వేగామే అనే పల్నారావంధిలో సుఖీలనూ ఓదార్చి అవకాశము తీసుకురావడానికి నేనుచూచి కారు తీసుకు, అక్కడు.

శేషమ్మగారు మాత్రం చేరిన అమ్మక్కల్లో "ఏమండే... నాకు పిచ్చిశక్తి! అది వాణ్ణి దానివ్వంపచ్చిస్తూ, అడిస్తోంది. ఏమంత చేస్తోందని వందో ఎంతో పోసి దాన్ని తీసుకురావడానికి? ఈ వూళ్లో ముప్పి ఎన్ని పురుళ్లు పోసింది! ఆయినా ప్రపంచంలో ఇంకవ్యరూ పిల్లల్ని కనటం లేదా ఏమిటి? ఏదో రాకరాక వచ్చింది. అందులోనూ అది కాస్త అర్థమే లాదాసు. చదువు చదువని వొంట్లో ఉన్న శాసనతాలను చంపుకుంటే మరి ఇటాంటిది వచ్చినప్పుడు కష్టమే. కాకపోయినా ఈకాలం ఏదోచ్చినా ఇంకే. కనలే ననిపిలు వద్దనుంటారుటన్నా ఎక్కడన్నా? ఇంట్లో నలుగురు పిల్లలుంటేనే కాస్త కళకళలాడుతూ ఉంటుంది"

"నిజమే నన్నా. పిల్లలు పుట్టలేదని చెబుతూ పుట్టకూ, కేవల క్లకూ దేవతలకూ ప్రాణాచారం పడేనాళ్లు కొందరూ. పిల్లలు పుట్టకుంటే అక్కరేదని కడుపుతీసుకునేనాళ్లు కొందరూ" అని రాజ్యమ్మ పెద్దనాకు రకేసరికి "ఎవకే అది?... పిల్ల కొంచెం, కూత ఘనంఅక్కే ఉంది..... నాకు మాపుకూడా పోతోంది." అని శేషమ్మగారు పరామర్శిస్తుండేసరికి వాళ్లొక్క కారు సాతాతుగా ఆగిన చప్పుళ్ల వనిపించింది.

"అమ్మా! ఎట్లా ఉండే సుఖీల...? తీసుకువచ్చా డాక్టర్లు. ఆస్పత్రిమంత్రిసానికూడా వచ్చింది. ఇంక ఫరవాలేదులే..." అంటూ పూర్ణానందం హడావిడిగా ఇంట్లోకి పోయి ఒక మర్చి ఎక్కుకొని సుఖీలగదిలోకి వెళ్ళాడు. డాక్టరు ముందు వెలింది. మంత్రిసాని సరం బామా అంతా తీసుకొని అక్కడ చేరినవారల్తో తన కాస్తుల అనుభవాల చెప్పుకుంటూ పోయింది. "కొంత భయం ఎటుకని పట్టిన కేసులు ఎన్నో ఉన్నాయి" అని మంత్రిసాని అనేసరికి, మంగలిమమ్మి "అటాంటిదీ పుట్టి బుద్ధెగినతిరువారే ఈవూళ్ళో ఇంకవరకూ ఒక్కటిలే లేదన్నది.

అందరికీ అందోకన ఎక్కడైంది. డాక్టరు ఏమంటుందో అని అందరూ అటుకేసే చూస్తున్నారు. ఇదంతా చూసేసరికి అంతటి శేషమ్మగారికి దన పుట్టుకువచ్చింది. ఏదో పుట్టిమునిగిందని కంగారు పడింది; దీనికితోడు వచ్చిన డాక్టరు ఊళ్ళోఉన్న డాక్టరుకు కబురు వెట్టింది. ఇద్దరూ గదిలోనుంచి బయటికి వచ్చి అంతా ఆనామానంగా

ఉన్నట్లు మొహాలు పెట్టి "ఏంచేద్దాం" అని వేలకేసి చూస్తున్నారు. "ఏమైనా అపరేషన్ చేయాలిందే" అని ఆధారికి అవకాశం అనే సో "నిండుచూచాలి కడుపు కోయవం ఏమిటరా" అంటూ శేషమ్మ గారు స్పృహలేప్పి పదిపోయింది. ఆ మాటే ఆమెకు ఏదో అవాచ్యంగా తోచింది.

వైద్యు లిద్దరూ సంప్రతించుకొని అక్కడే అపరేషనుకు అన్ని ఏర్పాట్లూ చేశారు. పూర్ణానందంకూడా ఏవకవంలేదన్నమాటే గాని, పాపం నీరేపోయి గది ఇకతల గోడకు అనుకొని ఎదురుగా ఉన్న గోడకు తగిలించిన సుఖీలపెల్లలోకిపోకేసి గెప్పులార్చుకుండా చూస్తున్నాడు.

"అంతా అయింది. కొంచెం హాక్స్ పెట్టి ఇవ్వండి. చాలా బలహీనంగా ఉంది. పాపం, వొంట్లో రక్తంకూడా లేదు" అన్నాడు ప్రాంత వైద్యుడు వెల్లిగా బయటికి వచ్చి. అసలు సంగతి చెప్పడేమని అందరూ కోపంగా చూస్తున్నారు. మూలపడి మూలుగుతూఉన్న శేషమ్మగారు "మనమడా, మనమరలా?" అని అంటూ లేవబోయింది.

పూర్ణానందం పోయి వైద్యులు ముడిచి ఇంక హాక్స్ కౌచి ముందు రెల్లి కెచ్చి, తరువారే గదిలోకి తీసుకుపోయాడు. డాక్టరు సుఖీల రెలచెపు మామ్మని డైర్యం చెబుతూ ఉంది. పూర్ణానందం భయపడుతూ, కాంతిలో ఏమైనా పకించేమో, నూనెలోగాని. ముఖం చూడరావేమో అనే సంకోచంతో వాటిల్లగరగా ఉన్న బల్బుమీద కప్పుపెట్టి బయటికి పోతుంటే "ఫరవాలేదు, రంసి" అని డాక్టరు పిలిచింది.

సుఖీల పక్కమీద ఒంటరిగానే పడుకొనిఉంది. వూళ్లుగు వైపులా చూచాడు. ఏమీ కచ్చించలేదు. అసలు కెవ్వమనే కేక వా మినికించింది కాదు. అరసికీ వణుకు పుట్టుకువచ్చింది. "భయపడకండి. మీ తనుకున్న దేమీ కాదు" అని సుఖీల ఆ నిరసనరంబో కూడా రనే గల్పా ననే ధీమా చెప్పబోస్తూ అన్నది.

పూర్ణానందానికి అరమైంది. ఇంకే బాధ పడినా ఇలా అయిందా అని కొంచెం విచారించి రెల్లిదగరకు వెళ్ళాడు. "అమాత్య, ఏం ఫరవాలేదులే. సుఖీల చూగానే ఉంది. దాని కేం భయం లేదని డాక్టరు చెప్పింది" అన్నాడు. "బిడకి బొడ్డుకోకారా, లేదా?" అంటూ లేవబోకూఉండగా మంత్రిసాని దోషెట్లో గుడ్లకప్పి ఏదో తీసుకురావడం చూసింది. ఒక్కసారి ఆపురుస్తున్నది... పూర్ణానందం గ్రహించి "అసలేది మనం అనుకున్నది కాదులే. ఏదో బల్బు పుట్టుకువచ్చిందిట. ఇంకా కొన్నాళ్లుంటే మనీప్రపంచం అని డాక్టరు అంది" అని కలకాయ కంఠకొని వాళ్లమ్మచెయ్యి పట్టుకొని ఏదో చెప్తన్నాడు.

ఆలా అంటుండగానే కళ్ళూ, చెతులూ చల్లబడినట్లుంది. డాక్టరును పిలిచాడు. డాక్టరు వచ్చి, వాడిచూసింది. సుండే పరీక్ష చేసింది. చూసిన కళ్లు అడుగు చెప్పిందికి లాగి చూసింది. వెంట వెంటనే నాలుగు ఇంజక్షన్లు ఇచ్చింది... మర్రి వాడి చూచి... "హాక్... వెరీబ్రల్ హామరేజ్... పాపం"